

Арьсгалах нэгийгээ бэлчир-
бэлчиртэн дингэ историглаах, дэсүн
үгүйсгэлээрлэх, чулуу тэчигээрлэх дойду
булар. Бу үгүе дойдуттан уран тархаах
тимир, көмүс уустар бэлчир тэсгэлээр-
бэлчир бигэр. Ол нүдүк Арьсгалахтан

Евграф Сыромятников – Ыдыаа Уус,
Михаил Ильич Бархсанов – Мюй Уус,
Лука Дмитриевич Попов – Луаа Уус дин
догоун аагтаах, суон сурахтаах уустар
үөсөөбиттэр эбит.

Аръишахтар дьолторутар, Семен

Романович Попов — Спелэрэй Сэмен дьон "Сир түһүгэ — Соргосон Сэһэгэ" дьорууннааһы күүһиттэхтэр. Семен Романович учуонай, биологическай наука кандидата. Ону таһынан ис дууһатынан ыалдьан, төрөөбү кырдаайын үөрэтиинэн, историятын чинчийиһинэн дырыкстанар. Ол үгүс дьарыгын биэр хайыскаһынан — Арылбаах нэһилиэгин уустарын туһунан матырыйаллары хомууу бусалар. Нэһилик дьомхоттор биэр холуу аһан музей тэрийбит. Онуоку оҕуһа оҕолоро, нэһилиэк ыалдьыттары сылдьан, Арылбаах нэһилиэгин историятын биэр дьоруун салаатын сийлини билэспэр. Манна тимиригэн оҕоһулуубут туттар малдар, саха уустарын тэриһэрэ бааллар. Семен Романович ис-иһиттэн көпсөөн-иксөөн барыһына, бьыаргы күөт хамсаан барарга дылы, тимир ууһа баһтаны оҕортоһаа иһиллэрэ дылы. Олнук итэһэтиһээспик, олус ымытуулууахтык көспүр дыкты дьоруулаах, аһтынан да "Спелэрэй" ытык кырдаас эбит. Музей холугтан тахсан барыһыбар, билиги улууска бэрт да дьон, талааннах да уустар оҕорон, үлэһэн аһыттар эбит; — дьон көһи көн туттар, аһтынар.

Нэнийлэгтэр аайы музейлары сөргүтэр
буслар, ыччат дойдутунан кичи туттуута

улаалта эбит. Нэгэнтэжээр айны олус үүдтэй музейдар тэрилтэ сылдымбыгтара, олус эгбэк уонна сэрэк экспонаттардаах этгөрү. Хомойуук иһин, эгбэк нэгэнтэжээр ол барыта иһылан-тобулан сылдыар. Духубунай баай алаһа дымтэ – музейдар буолаларынан, дыаһталар, олохтоок депутаттар бу болтуруоска ылсан үтэлиисирэ буоллар, нэгэнтэжээрэн сайдылын биэр дыһун хайыахалан олуктугара этэ. Оппо Семен Романович Попов – Сигэрэй Сэмен курдук дьоннорун ойбоон, кинилэр үтэлэрин салгыны сайынарарга сыан-сорук турар. Көлүөнэттэн көлүөнөзү берилер духубунай баай утумун быһар сатамат.

Арьгшааха тийгдэхэнгээ, Сигүрэй Сэмэн музейгээр хайан да сүлдээрэг. Биир дойдусаахгаргыг талаашарын иш харасхыглан корооххуг, билсгсхэнг.

Афтанасий ЗАХАРОВ.

ХАКАТЫСЫН

С.Р. Попов – Сүдэрэй Сэмэн ындь-
ыттарыггар Н.Н. Новгородова, Е.М.
Поповага экспонаттарыг көрсүөт.

Бичихэ суруйаллар

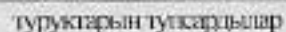
**ТУРУКТААХ ОЛОБУ
АРАҢАЧЧЫЛЫЫР ТУҢУГАР**

Овуулуун нэхлэглэлээр бахаарьтай чээс 2000 сүлган аһьууан үлэлннр. Бастаан аһьуулартар нэхлэглэ дьаһалтата (баһьууык А.П. Старостин) эргэ гараж дьэстнн баһаарьтай деножа анаан, үлэлннгээр бэйэстнн куусэригэн ону өрөмүөнстөн, кардууларга аһьууан хостон уонна иккн боксалаах гаражтаан үлэлтэр саадаламьта. Начальнигынан Иниокентий Иниокентьевич Попов аһьууан, коллективнн биир өйгө санаажа түмөн, үлэлннр мнөстүлэри бэрт кылаа кэмнн оностон, олус таһаарьһыаһык үлэлэблн. Удуустаады баһаарьтай сүлүүска ЗИЛ-131 баһаарьтай мнесьһыа бнэрэн, толору хаачьһыаһыах 139 №-дэ баһаарьтай чээс бьолбута.

Ити курдук үстөли оңорон, бизибиздин өссө сантарлар уюна тэрнээбиз кылабын өссө улаашыннарар сыялган, 2011 сыллаахха коллективныгы бары турунан, санта баһаарынай депю тутан үлөү килтербилиз. Дьэбиз ик тэбиринин угуяр танаһылар пийо улуус баһаарынай сулуусатын начальнига П.П.Макаров бирибиз. Ити сыл АРС-14 ЗИЛ-131 тыа баһаарын умуларарга уу баһаа адулар аналлаах массьынаны Хабаровскайтан перөгөннаан адалбыштык. Онон 2012 сыллаахха санта объекка килтербилизини, АЦП 6/6-40 Урал-5557 баһаарынай массьына алаачи кэлбиз. Онон баһаары умуларарга аналлаах иккө техникагоок үстөли оңоробут. Санта үлөү килтер анал танаһынан, баһаарынай-технической сөбитөһиниң толору хааччылан, билигин үстөһиргэ бары усулубуйа барыта баар. Объектыг кюн, сылаа, благоустройство килтергэ үлөү сьдлабыт.

Коллективийг 10 үлэгнэгдэх тусгай харахт захиалгаа, бие биетэйгээ уулзаж чаах захиалгаа. Коллектив элэгдэж, олон салбарлан, орто саахлыг - 37. Уулзжиг үлэгдэжиг уулзжиг үлэгдэжиг харахт захиалгаа С.М. Дыков, И.И. Попов, суулзжиг Я.Я. Лавров, В.И. Седальков уулзжиг М.Е. Софонов буулзжиг.

Күнээби үлэби-хамнаспыт быташ билиһыннан баран илэр. Сылта иккэтэ, күһүн уонна саас сыһыарылыбыт учаастактарбытыгар – Одьулуунта, Муудайга, Телюйгө уонна Урах-Күөрөбү хас бириэти олорор дьонун кэрийбэн, баһаарынай турукка бэрбэриэ быһабыт; баһаартан сэрэхтэх буолуута инструктаж, субаа биэрбит. Нэһилиэнэньэ баһаар тахсыта эбэх илээни, хорманыу абадарын өйдөөн, килинни сылларга олорор дьонун баһаарынай ирбэһиэрэ эппэтиир гына

Баһар буслар түгөнгөр, хас биригдин байлас сыйдамнык туттан, сөмгөөх байһарыны ылынган үгөлигэр элбеге байһарар. Ол ийин хайа да ситуациға молын бәлөм буслар туһуттан байһастарға теория уонна практика өгүтүр туһуламмыт дьарыктар байһаннан ыһытылаллар. Ол түмүктэрэ улууска, республикаға сыһан айны байһарынай частар, эгэрээтэр иккэ ардыларылар байһарынай-приставной көрүмнөри килтэрэн туран ыһытылар спортнай күрәктэһиллэргэ көстөр. Ол күрдүк, биһиги коллектив көрүрүүтэ сыһана түспөт, 2013 сыл түмүтүтөн, частыт республикаға “Лучшее пожарное дело среди ТБУ ППС РС(Я)” по итогам 2013 года” дьон бому-оттаах ашты ыһыта. Ити барыта коллектив биһр санааны тэрээһиннөөх үстүн түмүтэ сийилиһибитэ, Огонь байһал улууска ыһытылбыт күрәктэһиэтэ С.М.Дьянов иккэс мөстөһи ыһаң, “Лучший начальник караула”, суоптар М.М. Савини бастагы мөстөһи ыһаң, “Лучший водитель” дьон аартары ыһар чөсөтүтисигэр.

[illegible]

Аасныг сэлгэ улахан уу кэблэгээр, чаас үлэгнэгээр

икийн нэгдэллэгтэн ордук юмныг түүнчлэн бүх дундуур дундуур байгаа байдлыг, сүүлийнх нь илэр уу, ас-уул, гуманитартай танас таагүйлгээр сүүлийнх нь уусна байдлыг унаагүйлгээр, булуустан ууны байдлыг унаагүйлгээр уусна.

Билим чаастыктар унутулук үлгүсүн асатыттар; чаас пачаланыштын И.И. Попов, суоптарынан Е.Д. Пилинтин, старшай суоптарынан Саха Республиканын бөлөөрүнүн сулуустарга туйгуна М.М. Дьяконов. Кинигер билимни пенсияга бараннар, бочуостар сыйыныштыга олоролор. Кыгас кимге да бусулар, чаас пачаланыштын уонна старшай суоптарынан Н.С. Кардашевский үлүс суобастаастык үлгүсүбүтү, хомойуох иһин, кини билимни билимни үлгүсүбүтү суук. Ага састаастах калыктарбыт тоһо да үлгүсүн ууралдылар, иһилимниги общественнай олорор, ыһыллар араас тэрэбиннэргэ өрүү көхсөстүк калыктар, билимни үлгүсүбүтү сүбө-ама бусулар, материалый да олорон көмөлөрү үлүс.

Коллективийн нэгилжээс ялгышлар барь дагалцаларга, тэрхонингэргэ көхтөөхсүк хэлттар. Шефтох олохтоох уушгааммт коллективийн (нэгилжээс ялгышлар обшественнай дагалцаларга бир коллектив буулабыт) хэлтэ өрүү биңгэ үлэлэлэбиг, байс-байсбилгээр хардарыга көмөлөсүлөбиг. Улуу Кыайыны 70 сылын көрсө сыһарыулыбыг Хаамыйага турар ойдобууныкыс субугуулууктаан өрөмүөн үлэлтн тэрийбиллн. Шефтохтэргибүг күнүргэ сана 100 мөөстөөх уушгаи дөнгөлгэр киригөөхтээр, онно эмгэ күүстүг кыайарыуш көмөлөсө сылдабыг.

Бу ыштылар тустгах үлөбитигэр да, общественнай үлэһэргэ да улуустуг баһаарыйнай сүлүсүспүн началыныга П.П.Макаров, нэһилиэккит баһылыга Л.В.Ефремова биһигэ бары олуттун көмөлөрө, өйбүлүрө улахан, оһон түтүниһи туһана, коллектив аһыттан барса михалбыһын тирэбик.

Ити курдук Одьулууннаады 2-с №-дэх баһаарыйнай чаас тустгах үлөтигэр, араас күрөктэһиниһэргэ, общественнай үлэһэргэ ситһиниһээккик кытта, оһох сизиритон ддр калүөнүнөн собуллач, эстафетаны биһик тутан, уоту улары охсуһанчы ытак иһити, аһын үрдүктүк тутан, нэһилиэккит, улуустуг баһыйн-дусун усттан кырадыһык харыстылар туһутар үлөһи-хамсыы оһоробут.

ЛА. СОБАКИН,
багварын туслах, байгалийн,
Саха Республикын байгалийн
сүлжээний туйгуур.

ЭБЭРДЭЛИНИБИТ

Коммунистический үзэ удартыгын, социалистический хуучлалыгын кыайылыгын, үзэ ботэрэнтэй, Аларха Бэстэнтэй ЭГУС ийн жэрдэжэ оройуонар сибээс үзэлитэргээр, "Лучший по профессии" бэлэ хэлсэлийн, Чувашыткыра АТС-ла началыгын, 25 сыл устала электромеханиканы ратчы подполковник олоотоон, зуусунт калы электрети, татталгаас кэрээлэл, аларха албах сян эйжээ элээтэй Егор Петрович БИ 65 оожыгын жс сүрхэтэй итаатив-истинтив

Бийлеги уурактаткан, ушуга улашкан, ыска букаарбытыңар сүбөлүмдөгү, узаргаабант тапталыңар, ойбулуңар, көмүңгү ийин, мекениңиз. Бар оюмуңу түшүңүз. Чүрөтүңүз сыйдарыңар, сөзүңүз кылкылааның кылаңар, улаңыңар-халысыңар, сыйдарыңыңар, уурабаңтар, астыңыңар, аруу халыңар оңоктобуңтар, аруу кылаңар тапталыңар!

Күндү мекени кайткандар саяхатчылыкты, кызыккан дорбунаны, үрлүк сатылгысын үзүс жоругузук күнүн, күн күбөй жасалганын, айыра жасалганын башы ачкан жана уруу жана. Дорбунаны башы!

Эхрэднийг хэлтэлнэ гэжээнийг Марын Ниназиевна, охоньжорон, сэнхээрнэ, кийншинэ, кунтунтунэ.

БҮЛГЭРИЙЛГЭР

Соёотом кыласка эблгэр дыахларга
Константинопа уулуусыаа хос
квортаныыбыт.

Билээр төл.: 8-914-266-47-44,
8-964-428-58-77.

Продано: 1000 шт. для трактора МТЗ-80

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Билсэн тал: 8-914-298-10-00

Михаил Михайлович Дьяконов атыгар бэриллбит байыаннай билет сулпутунон дьингэ суоһунан аахыллар.

Call-центр
34-22-22

Бесплатная горячая линия
8-800-100-34-22

www.albank.ru

ВКЛАД ЖАР-ПТИЦА

Наши проценты - требуют!

РУБЛИ РФ		
от 50 000	от 1 000 000	от 3 000 000
11,00%	11,50%	12,00%
годовых	годовых	годовых
ДОЛЛАРЫ США		
от 1 000	от 10 000	
2,90%	3,00%	
годовых	годовых	
ЕВРО		ЮАНИ ЮАР
от 1 000	от 10 000	от 5 000
2,40%	2,50%	2,50%
годовых	годовых	годовых

СРОК ВЫПУСКА 120 ДНЕЙ

- Срок приема данного вклада в валюте рубль РФ: с 12 октября 2015 г. по 30 ноября 2015 г. ■ Срок приема данного вклада в валюте доллар США, евро, канадский доллар: с 15 октября 2015 г. по 30 ноября 2015 г. ■ Валюта вклада: рубль, доллар США, евро, канадский доллар ■ Минимальная сумма первоначального вноса 50 000 руб., 1 000 долларов США, 1 000 евро / 5 000 канадских долларов ■ Вклад с правом пополнения
- Калькуляция не предусмотрена ■ Вклад без права расходования средств
- При переводе суммы вклада в другую валюту переводная процентная ставка подлежит изменению со дня следующего за днем пополнения средств. ■ Траншеи по вкладу выплачиваются в конце срока. ■ При досрочном востребовании вклада проценты выплачиваются исходя из ставки вклада до востребования действующей на момент востребования. ■ В случае не востребования в установленный срок вклада, договор продлевается на вклад «Пополняемый» на условиях, по ставке, действующей на момент продления. ■ Условия вклада действительны до 12 октября 2015 г.

ВКЛАДЫВАЙСЯ В БУДУЩЕЕ.

Вопросы истории культуры. № 1. 2016. С. 109–119.
 URL: http://www.voprosyiskusstva.ru/number1_2016/109-119.html
 Дата обращения: 10.06.2016.

Хөшөөг эвчилснийг өлсгөсөөр, талтайх ийжин, элсбэл, нэс элсбэл
 дэвчлөгчөөсөөр үлс бэлсрэн, “Учууталтар учууталтар” бичиг хайвчинга
 ДАЛБАЕВА Феога Алексеевна
 үхүн харахын харахын бу дэвчлөгчөөр 22 күнүг сөхсөн туурхайны
 бичиг бичиг дэвчлөгчөөр ийнхүүлснээр

Ойролцоо, хэвийнгээрээ, кутууцтээрээ, сэгсгэлээрээ, нэс сэгсгэлээр.

Книжбинный редактор — А.А. ЗАХАРОВ.
Эксплуатационный редактор, сурков отдела — А.Н. ЗАХАРОВА.
Эксплуатационный редактор, сурков отдела — А.М. СЛЕПЦОВ.
Корреспондент — С.А. ЖЕНДИНСКИЙ.
Технический редактор — Ф.А. ПРОТОДЬЯКОВ.
Технический редактор — С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОВ.

Төрийн тавагзраачдын: СР Правительствын, Чурагч уулуудын "Сага олох" редакционной-издательский холбоонг автономный учреждение, Российская Федерация Россмониторинг СР управленийгын 2012 с. юулан түүн 15 юмдод редакцилламгын нүмдэр – ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 878670, Чурапны сэл,
Карл Маркс уул, 26 "а" Телефоннарбыт:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358
E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэлэжээг сажааг:
№ 111 (11121)
Кээмэй: 1 бэлчлийн
Тираж 1200.
Нягт сүлээнэ: 10 сар

Сага олох

Ասոր ցոյցը 711 քուրմի
բնակարաններէն արեւելեան
քաղաքը Բաղնիսէն: Տարածք 1400 քա-
ղաքէն արեւելեան քաղաքը
առաջինը ասոր քաղաքն է:

Хайвчлал бичээхээс бэриллэлэр графика: 16 ч 00 м. Бичээхээс бэриллинээ: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбоотууна 23.10.2015 с. офсетта бичээтэннээс
Ааддирхна: 6786670. Чуралчн сэл, Карн Маркс уул, 28 "д" Индекс: 54807. Хайвчлал нэдиэллээс үстэ, олтуурнууна, чагилзгээ уонна субуотата тахсар.